

opr. H. Marcinkowski
luty 1998

nr K. 713/1670

VI 04 EK

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
i Marynarki Wojennej
87-100 Gdynia, ul. Podmurza 3, tel. 58 320 10 00
e-mail: fund@gw.p.pl; www.fgw.p.pl
KRS 000041692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Zofia Niedzielska
04-923 Warszawa

Włodawek
Aleksandrów Słuj.
KOP-AK

Paczkowska Zofia
zam. Niedzielska

ps. „Sonia” K. 713/1670 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Paćkowska Zofia
J-K-413/1640 Pom.
Wrocław. KOP-AK

I./1. Relacja k. 1 s. 1

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relacje

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

1) biuro k. 3 s. 1-4

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 1

VI. Fotografie brak

I/1. Releacja - Paczkowska Zofia

- życiorys - kserokopie mps z kote m 11
szkic u Henszela

k. 1 s. 1

1.

NIEDZIELSKA Zofia nazwisko panięskie Paczkowska, córka Kazimierza, matka Maria nazw. pan. Marrer. Urodzona 21.01.1923 roku w Ciechocinku. Nr. PESEL 23012201287, dowód nr. WL 0738593. Aktualny adres: ul. Bartoszycka nr. 11A, 04-923 Warszawa tel. 12 48 46

Rodzice w roku 1927 osiedlają się w Aleksandrowie Kujawskim, zaliczani do grupy społecznej inteligenckiej. Matka nauczycielka szkoły powszechnej a ojciec urzędnik miejski. Szkołę powszechną kończy w Aleksandrowie Kujawskim a gimnazjum żeńskie w Ciechocinku, o kierunku pedagogicznym. Udziału w wojnie nie brała, ale angażuje się od początku okupacji do pracy w tajnym nauczaniu. W czerwcu 1940 roku wstępuje do Komendy Obrońców Pokoju w Placówce pporucznika Zbigniewa Stankiewicza ps. "Grom" w Aleksandrowie Kujawskim. Przyjmuje ps. "Sonia" ze skierowaniem do pracy dydaktycznej, tajnego nauczania w zakresie klas 1-5 szkoły powszechnej. Bezpośrednio podlegała Kuratorium Okręgu Pomorskiego, inspektoratu kierowanego przez Antoniego Kozłowskiego. Prowadziła nauczanie z grupą kilkunastu uczniów /trzy klasy po 14 uczniów/ w Aleksandrowie Kujawskim. Była również łączniczką pomiędzy Obwodem a Okręgiem. Przewoziła meldunki z Aleksandrowa Kujawskiego do Torunia punktu kontaktowego na Bydgoskim Przedmieściu. W grudniu 1942 roku Komenda Obrońców Pokoju została podporządkowana Armii Krajowej i "Sonia" otrzymała polecenie nawiązania łączności z żołnierzami i oficerami polskimi znajdującymi się w Oflagach i Stalagach, jenieckich obozach, oraz podjęcia opieki społecznej nad rodzinami żołnierzy Armii Krajowej represjonowanymi przez Niemców. Przez okres dwóch lat wywiązywała się z tej działalności społecznej i opiekuńczej na poziomie wyckiej moralnej odpowiedzialności. Do dzisiaj posiada listy oficerów i żołnierzy - Oflagu i Stalagu, którzy utrzymywali z "Sonią" korespondencję, która jest pełna podziękowań i wiary patriotycznej. Pierwszego sierpnia 1944 roku zostaje przymusowo wywieziona do Niemiec, do kopania rowów przeciwczołgowych. Ucieka w październiku 1944r. przechodząc do konspiracji głęboko ukrytej, nieszkując do końca stycznia 1945 roku w lokalach zdecepcyjnych. W roku 1946 podejmuje naukę w liceum Pedagogicznym w Toruniu a od 1949 roku naukę na Uniwersytecie Warszawskim Wydział Psychologii i Pedagogiki. W roku 1950 wychodzi za mąż. Wychowuje córkę. Pracę podejmuje w 1960r. w Domu Kultury w Siedlcach. Od 1965 roku rozpoczyna pracę jako radca w Centralnej Poradni Ruchu Artystycznego a w roku 1969 rozpoczyna pracę w Ruchu jako instruktor kult. oświatowy. W Instytucie Kształcenia Nauczycieli rozpoczyna pracę w roku 1972 po uzyskaniu stopnia dr nauk psychologii i pedagogiki. W roku 1984 przechodzi na emeryturę po śmierci męża. Pracuje na pół etatu w Instytucie Programów Szkolnych do roku 1990. Do EPONID wstąpiła w 1985r. nr. ewid. N-16526. W SZŻAK Koło Nr. 11 jest członkiem od 1991r. pod nr. ewid. 6406. Komendant zweryfikowany nr. zaśw. 259339. W roku 1997 awansowana na stopień szereżanta rezerwy.

inf. Koto M Okr Warsz. SZŻAK

IV/1. Bieżąca korespondencja - Paszkowska Zofia

- pismo z Fundacji z 30.12.97 r. s. 1 k. 1
- list z Paszkowskiej-Michalskiej z 28.01.98 r. (mps - oryginal) s. 2-3 k. 1
- pismo z Fundacji z 6.02.98 r. (komp. - kopie) s. 4 k. 1

Uprze.

Toruni 30. 12. 97

1.

FUNDACJA
Archiwum Pomorskie Armii Krajowej
ul. W. Garbary 2, tel. 271-86
87-100 TORUŃ

Ld2.2116/A/97

Szan. Pani

Zofia Niedzielska

04-923 WARSZAWA

ul. Bartoszycka 11 A

Szanowna Pani !

Pozwalam sobie zwrócić się do Pani z następującą prośbą. Fundacja nasza gromdzi wszelkie informacje o konspiratorach pomorskich. W związku z tym, że podczas niemieckiej okupacji działała Pani w Aleksandrowie Kuj. najpierw w KOP a następnie była Pani żołnierzem AK, proszę serdecznie, aby zechciała Pani napisać swoją relację według załączonego schematu i przesała ją do Archiwum Fundacji.

Dla lepszego zorientowania Pani w naszej działalności dołączam biuletyn oraz materiały informacyjne o Fundacji, a także kserokopię biogramu Pani dowódcy, Zbigniewa Stankiewicza. Biogram ten ukazał się w części 2 wydawanego przez naszą Fundację "Słownika Biograficznego Konspiracji Pomorskiej".

Czy może wie Pani coś o Czesławie Paczkowskim ps. "Czarny" i Zbigniewie Paczkowskim, obaj z Nieszawy ?

Z góry dziękuję za życzliwe potraktowanie mojej prośby, łączę wyrazy szacunku

Dokumentalistka

H
mgr Hanna Marcinkowska

Nyskawi: biuletyn m 2/97, schemat rel., m. o Fundacji i o Nyskawi.

6

HMM

Wpłynęło dnia 2.02.98

217/A/98

Warszawa, dn. 28.1.1998 r

2.

Szanowna Pani!

Bardzo przepraszam, że tak późno odpisuję na list Pani w sprawie organizacji AK na terenie byłego woj. pomorskiego. Miałam pewne kłopoty ze zdrowiem a ściślej mówiąc oczy trochę odmawiają posłuszeństwa. Stąd te literówki w maszynopiśmie. Ale ad rem.

Bardzo serdecznie dziękuję za biogram mojego Komendanta śp. Zbyszka Stankiewicza. Znałam go jeszcze z przed okupacji, pracowałam z Nim w czasie wojny i mogę jedno powiedzieć: to był wspaniały człowiek i patriota i właśnie tacy jak On zasługują na upamiętnienie w annałach Archiwum.

Drugą osobą z którą byłam bardzo ściśle związana / to ona wprowadziła mnie do konspiracji / była moja przyjaciółka, już nie żyjąca Maria Odrowąż-Bębnowska. Przyjaźniłyśmy się od szkoły podstawowej, pracowałyśmy razem w czasie okupacji, zdawałyśmy razem maturę w 46 r ale nie mogłabym tak wyczerpująco powiedzieć o jej dokonaniach i pracy w konspiracji jak jej mąż Wacław Fiszer, który posiada pełną dokumentację. Przekazałam mu więc przesłane do mnie materiały i jestem pewna, że w najbliższym czasie otrzymacie Państwo od niego pełne dossier Marii. Ona, tak jak Zbyszek najbardziej, ze znanych mi osób zasługuje na upamiętnienie i "ocalenie od zapomnienia".

Z innych osób wymienionych w biogramie Zbyszka Stankiewicza, oczywiście znałam wszystkich ale nie wiele mogę dodać do tego co już zapewne Państwo wiecie. Natomiast chciała bym bardzo podrzucić jeszcze jedno nazwisko - Jan Duszyński. Został ścięty toporem w Moabicie wraz z dwoma kolegami, których nazwisk nie pamiętam za działalność patriotyczną w czasie okupacji. Jego brat a mój przyjaciel Bogusław Duszyński /podaję adres: 60-133 Poznań, Rymarszewska 19 m.6 / posiada pasjonujące dokumenty m.inn. zapięski Janka z okresu pobytu w Moabicie pisane szyfrem, którymi starał się zainteresować niektórych ludzi - ale bezskutecznie. Gdybyście Państwo nawiązali z nim kontakt mógłby dużo ciekawych rzeczy powiedzieć o działalności Janka i jego kolegów. Proszę powołać się na mnie.

Nazwisko Paczkowski jest moim nazwiskiem rodzowym ale obydwaj koledzy z Nieszawy byli mi nieznani, nic nie mogę na ich temat powiedzieć.

O sobie nie mam co pisać. Moje "dokonania" nie są aż tak ważne żeby trzeba było upamiętniać je w materiałach Archiwum. Natomiast byłabym

Bardzo wdzięczna gdybyście Państwo robiąc np spis uczennic Gimnazjum i Liceum im. Kr. Jadwigi w Toruniu, które brały udział w pracy konspiracyjnej w czasie okupacji, nie zapomnieli o mnie. Byłam bardzo związana emocjonalnie z moją szkołą. W 1939 r otrzymałam "małą maturę". Po wojnie w 1946 r w tej samej szkole zdobyłam maturę. Kochałam tą szkołę, jej

nauczycieli, którzy tak dużo wnieśli w nasze patriotyczne wychowanie. Do końca życia będę dumna, że skończyłam "królowkę", Gim. i Liceum im. Kr. Jadwigi na ul. Sienkiewicza. Studia ukończyłam w W-wie i całe moje późniejsze życie zawodowe związane było ze stolicą. Obecnie należę do koła nr 11 w ramach okręgu warszawskiego Światowego Związku Żołnierzy AK.

Łączę serdeczne pozdrowienia i życzę powodzenia w zbożnym dziele "ocalenia od zapomnienia" tych którzy naprawdę na to zasłużyli

Zofia Niekielcka

Lotz. 248/A/88

Szan. Pani

Zofia Niedzielska

04-923 WARSZAWA

ul. Bartoszycka 11 A

Szanowna Pani !

Bardzo serdecznie dziękuję za list, z niezwykle cennymi dla nas informacjami (szczególnie dziękuję za adres p. Duszyńskiego). Pozwalam sobie jeszcze raz zwrócić się do Pani z prośbą o napisanie swojego życiorysu według naszego schematu. Upieram się przy tej prośbie, gdyż mamy bardzo niepełny życiorys z koła nr 11 w SZZAK w Warszawie. Brakuje w nim sporo danych. Zapewniam Panią, że nie chodzi tu o chwalenie się czymkolwiek, lecz o prawdę historyczną. Fundacja nasza bowiem gromadzi wszelkie informacje o konspiratorach pomorskich i nie tylko z tego terenu. Szczególnie interesują nas kobiety-żołnierze, które walczyły na wszystkich frontach II wojny i w konspiracji krajowej, a o których niestety mężczyźni historycy z reguły nie pamiętają. Dla gromadzenia danych o kobietach p. prof. Elżbieta Zawacka powołała "Memoriał im. gen. Marii Wittek". Może Panią zainteresuje ta sprawa. Pozwalam sobie przesłać materiały informacyjne.

Jeszcze raz dziękuję za list, łączę wyrazy szacunku i serdeczne pozdrowienia

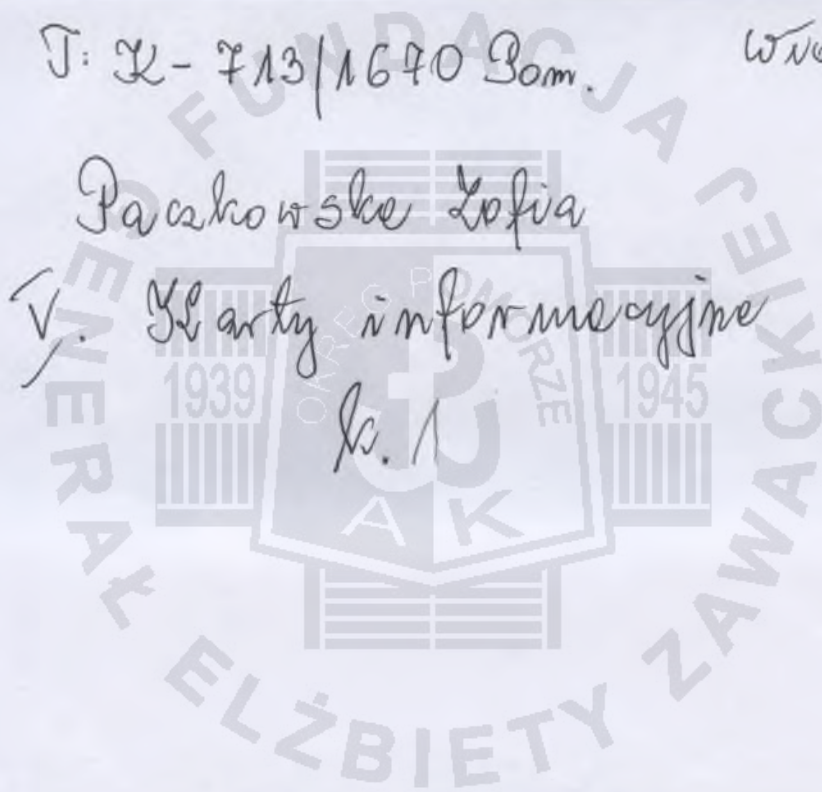
J. Marińska

T: 2-713/1640 Som.

Wrocław

Paczkowskie Łośia

V. Karty informacyjne
ks. 1

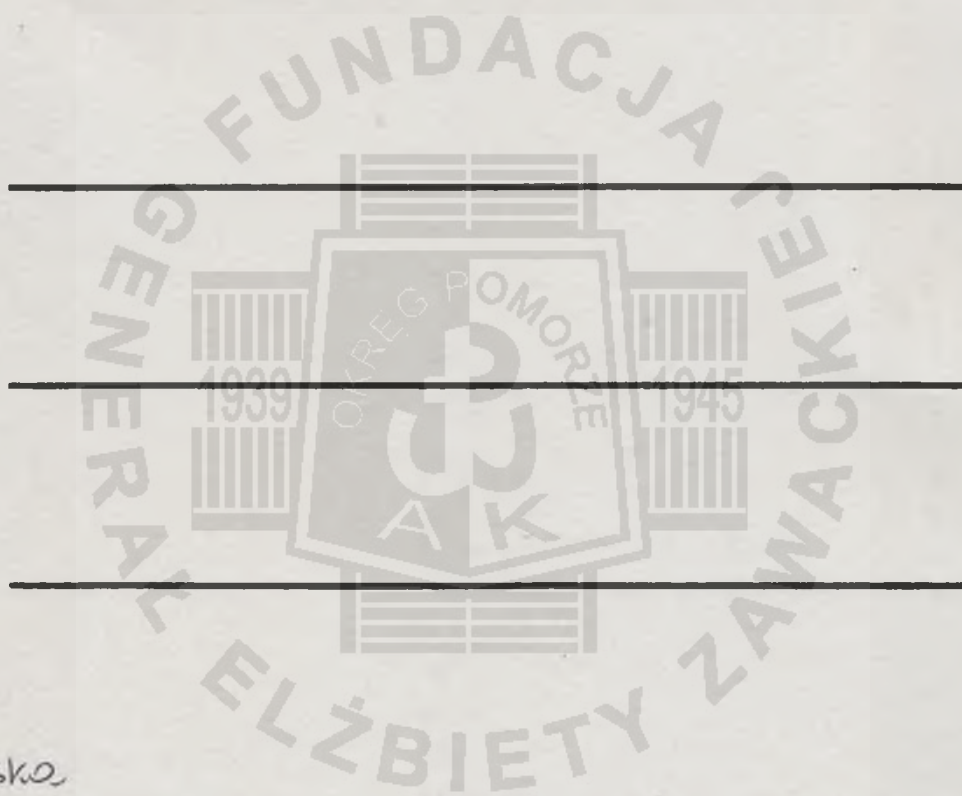
Jarekowska Zofia

Wto Wawel
AK 1

zob. Ziutkowski B., Polskie
Zaistwo Podsiemne na Lujawach...
Seruni 2008, s. 470, 480.

AK X'M

oprac. J. Kłomkowski
luty 1998 r.

Zofia Niedzielska
04-923 Hanszowa
w. Bartoszycko, MA

K-713/1670

WŁOCŁAWEK
KOP-AK

Pączkowska Zofia
zam. Niedzielska

ps. „Sonia” 12

Paczkowska Zofia

